

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smsm.lt, <http://www.smsm.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. KOVO 1 D. NUTARIMO NR. 149 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektu siūloma keisti šiuo metu galiojančią Socialinių stipendijų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

Pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 82¹ straipsnio 2 dalį, socialinė stipendija skiriama, kai prašymų skirti socialinę stipendiją priėmimo metu studentas atitinka nustatytus kriterijus. Pagal šiuo metu galiojančią teisinį reglamentavimą socialinės pašalpos gali būti skiriamos ir už praėjusį laikotarpį. Tokiu būdu susidaro situacija, kai sprendimo skirti socialinę stipendiją priėmimo metu sprendimas dėl socialinės pašalpos skyrimo dar nėra priimtas, todėl Valstybinis studijų fondas (toliau – Fondas), administruojantis šią paramą studentams, neturi teisės paskirti studentui socialinės stipendijos, tačiau vėliau, priėmus sprendimą skirti socialinę pašalpą, jos mokėjimo laikotarpis patenka į prašymų skirti socialinę stipendiją priėmimo laikotarpį.

Fondas, skirdamas socialines stipendijas, vadovaudavosi sprendimo dėl socialinės pašalpos skyrimo priėmimo data ir, esant minėtoms situacijoms, studentams socialinių stipendijų neskirdavo. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2021 m. kovo 30 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eI3-1854-535/2021 konstatavo, kad, sprendžiant klausimą dėl socialinės stipendijos skyrimo, reikalinga orientuotis į laikotarpį, už kurį paskiriama socialinė pašalpa, o ne į sprendimo dėl socialinės pašalpos paskyrimo priėmimo datą, nes vėlesnis socialinės pašalpos išmokėjimas nepaneigia asmens, kaip socialinės pašalpos gavėjo, statuso. Atsižvelgiant į minėtame teismo sprendime suformuluotą teisės aiškinimo taisyklę, Fondui reikalinga priimti sprendimus skirti socialinę stipendiją net ir tuo atveju, kai sprendimas skirti socialinę pašalpą priimtas jau pasibaigus prašymų skirti socialinę stipendiją priėmimo laikotarpiui, o tokia Fondo teisė, pareiga ir procedūros Apraše šiuo metu nėra nustatytos. Teikiamu Aprašo pakeitimo projektu siūloma tokias procedūras išdėstyti Apraše.

Skirti socialinę stipendiją siūloma ir kitais praktikoje pasitaikančiais atvejais, kai asmuo atitinka vieną iš Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 82¹ straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų, tačiau, pildydamas prašymą skirti socialinę stipendiją, per klaidą pasirenka kriterijų, kurio neatitinka; taip pat jei sprendimas dėl atitinkamo darbingumo lygio nustatymo priimamas pasibaigus prašymų skirti socialinę stipendiją priėmimo laikotarpiui, tačiau darbingumo lygis įsigalioja prašymų skirti socialinę stipendiją priėmimo laikotarpiu. Visais nurodytais atvejais

nustatęs, kad asmenys prašymų skirti socialinę stipendiją priėmimo laikotarpiu atitiko kriterijus socialinei stipendijai gauti, Fondas savo ankstesnį sprendimą neskirti socialinės stipendijos pripažintų netekusiu galios ir priimtų naują sprendimą – skirtų asmeniui socialinę stipendiją.

Pažymėtina, kad socialinėms stipendijoms mokėti naudojamos valstybės biudžeto lėšos, todėl aiškus ir detalus jų skyrimo reglamentavimas yra būtinas. Konkrečių taisyklių nustatymas yra naudingas ir socialinių stipendijų gavėjams, nes, vadovaudamiesi jomis, jie gali paprasčiau pasinaudoti savo teise gauti socialinę stipendiją.

Pritarus siūlomiems pakeitimams, socialinė stipendija taptų labiau prieinama labiausiai socialiai pažeidžiamiems studentams, kurie atitinka kriterijus socialinei stipendijai gauti, tačiau jiems ši nebuvo paskirta dažniausiai dėl nuo jų nepriklausančių priežasčių. Siūlomi pakeitimai duos realią naudą: sprendimai dėl socialinių stipendijų skyrimo bus priimami greičiau, procedūros taps patogesnės studentui. Pakeitimų poreikį patvirtina ir Fondo turimi duomenys. Nuo tada, kai buvo priimtas Vilniaus apygardos administracinio teismo 2021 m. kovo 30 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eI3-1854-535/2021, Fondas yra gavęs net 48 studentų prašymus skirti socialinę stipendiją dėl vėliau paskirtos socialinės pašalpos (2021 m. pavasario semestrą gauti 4 prašymai, 2021 m. rudens semestre – 18 prašymų, 2022 m. pavasario semestre – 26 prašymai). Gaunamų prašymų skaičiaus augimas patvirtina Nutarimo projektu numatomos spręsti problemos aktualumą, svarbą ir pakeitimų naudą. Paskirtos stipendijos mokamos visą studijų semestrą arba likusį semestro laikotarpį, priklausomai nuo to, kada – per pagrindinį ar papildomą prašymų priėmimą studentas pateikė prašymą skirti socialinę stipendiją. Taip pat pažymėtina, kad 2022 m. pavasario semestrą socialinės stipendijos paskirtos 2 277 studentams, iš jų pagal socialinės pašalpos gavėjo kriterijų socialines stipendijas gavo 1 380 asmenų, pagal darbingumo lygio kriterijų – 389 studentai, pagal globos kriterijų – 508; iš valstybės biudžeto lėšų jiems išmokėta 3 985,1 tūkst. eurų. Iš viso per 2022 m. 8 mėnesius išmokėta socialinių stipendijų už 4,6 mln. eurų. Palyginimui: 2021 m. pavasario semestrą socialinės stipendijos paskirtos 2 331 studentui, iš jų pagal socialinės pašalpos gavėjo kriterijų socialines stipendijas gavo 1 397 asmenys, pagal darbingumo lygio kriterijų – 449 studentai, pagal globos kriterijų – 485. Rudens semestrą stipendijos paskirtos 2 302 asmenims: pagal socialinės pašalpos gavėjo kriterijų stipendijas gavo 1 334, pagal darbingumo lygio 4 kriterijų – 408 ir pagal globos kriterijų – 560 studentų. 2021 metais išmokėta socialinių stipendijų už 6,5 mln. eurų.

Nutarimo projektas buvo išsiųstas suderinti su institucijomis: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Valstybinis studijų fondas, Lietuvos studentų sąjunga, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija Nutarimo projektui pastabų neturėjo. Su Valstybinis studijų fondas Nutarimo projektas suderintas darbo tvarka. Į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos studentų sąjungos pastabas atsižvelgta.

Į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies. Į pastabą dėl Aprašo 28.1–28.3 papunkčių neatsižvelgta. Aprašo 23.1–23.3 papunkčiuose (ankstesniame variante: 28.1–28.3) nustatytas konkretus ir baigtinis aplinkybių sąrašas, kai dėl naujai atsiradusių duomenų gali būti priimtas sprendimas skirti socialinę stipendiją. Pritarus pastabai ir siūlomai formulotei, susidarytų situacijos, kai studentai teiktų prašymus keisti

sprendimą neskirti socialinės stipendijos ir dėl kitų priežasčių, kurių vertinimo kriterijai teisės akte nebūtų apibrėžti, o minėtas teisinio reglamentavimo trūkumas galėtų turėti neigiamą įtaką antikorupcinei aplinkai kurti. Dėl to siūloma palikti konkrečius kriterijus, kuriems esant sprendimas gali būti keičiamas. Argumentai dėl pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies arba neatsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje.

Kitos institucijos pastabų nepateikė.

Parengta ir pateikta antikorupcinio vertinimo pažyma.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės, Teisės grupės išvadas ir tarpinstituciniame pasitarime (2022 m. spalio 18 d.) pateiktus siūlymus.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektui įtraukti į teisės sistemą, kitų teisės aktų priimti nereikės.

Nutarimo projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projektas parengtas, laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projekto įgyvendinimas nereikalauja papildomų valstybės biudžeto asignavimų.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Su visuomene konsultuojamasi, Nutarimo projektą skelbiant Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorė Laima Taparauskienė, tel. (8 5) 219 1176, el. p. Laima.Taparauskiene@smsm.lt) Studijų skyriaus (vedėja Giedrė Pačėšienė, tel. +370 664 43 688, el. p. Giedre.Pacesiene@smsm.lt) vyriausioji specialistė Salvinija Petrulytė (tel. +370 661 09 875, el. p. Salvinija.Petrulyte@smsm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 8 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 8 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė